

**Az Oktatásért Közalapítvány Közoktatási Alkuratórium pályázata
KözOKA II.
Az iskola, ahol szeretnek a tanulók napközibe járni**

**SZABADIDŐS FOGLALKOZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSA
PROJEKTEKBEN**

Készítette:

**Az SZTE JGYTF Gyakorló Általános és
Alapfokú Művészeti Iskola
napközi otthoni munkaközössége**

**Szeged
2006**

A SZABADIDŐS FOGLALKOZÁSOK PROJEKTEKBE VALÓ MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A bemutatásra kerülő program az iskolánkban folyó napközi otthoni nevelő-oktató munka következő fő célkitűzéseinek megvalósulását szolgálja:

- A napközi otthon – az iskola pedagógiai programjával összhangban – biztosítja a tanulók tanórán kívüli gondozását, ellátását.
- A család és az óvodai nevelés eredményeire építve segíti, kiegészíti, bővíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő-oktató munkáját.
- A napközi otthon az iskola többi nevelési formájával együtt arra törekszik, hogy a tanulók olyan személyiséggé váljanak, akik a kor tudományos eredményein alapuló ismeretekkel, és ezzel együtt alkotó és kritikus gondolkodással rendelkeznek; akik számára fontosak az erkölcsi értékek, élet-igenlők, és a konfliktusok feloldására is képesek; akikben a szellemi értékek testi edzettséggel párosulnak; akik a saját és társaik munkáját, eredményeit megbecsülik, s a másik ember személyiségét elfogadni képesek; akik együttműködésre, felelős és önálló feladatvégzésre készek; szeretik családjukat, hazájukat.

Pedagógiai koncepciónk:

- A gyermekek személyiségének fejlesztésében a napközi otthoni szabadidős tevékenységek jelentős szerepet töltenek be.
- A foglalkozások során a tanulók gyakorolják, elmélyítik, megszilárdítják a tanórákon szerzett ismereteiket, egyéni képességeik szerint sokoldalúan fejlődnek.
- A szabadidős tevékenységek során a tanulók olyan új ismeretekkel is gazdagodnak, amelyek a tanórai keretekbe nem férnek bele, így a napközi otthon a tanórákon elsajátított ismeretek bővítését is szolgálja.
- A változatos foglalkozások nagymértékben segítik a tanulók kulcskompetenciáinak kialakulását. Ilyen a helyes életvezetési képesség, a konstruktív együttműködés képessége, a hatékony problémamegoldó képesség, a sikeres kommunikációs képesség, a gazdag kifejező képesség, a gyors és felelős, az adott helyzetnek megfelelő döntés képessége, a szabálykövető képesség, a lényegkiemelő képesség, a kritikai, valamint a komplex információkezelés képessége.
- A gyermekek sokoldalú fejlődését a komplex foglalkozások, valamint a projekt módon megvalósuló foglalkozás-láncok segítik leginkább.

A szabadidős tevékenységek tervezésében, szervezésében, vezetésében az alábbi fő feladatokat tűztük ki:

- A különböző foglalkoztatások szervezeti keretein belül a tanulók pihenésének, regenerálódásának lehetővé tétele, a jó kedélyállapot és hangulat, az otthonosság, a kiegyensúlyozottság megteremtése, a mentálhigiénié gondozása.
- A gyermeki személyiségfejlődést segítő kognitív, affektív és emocionális képességek aktív tevékenykedtetéssel való fejlesztése, az individuáció segítése.
- A tevékenységek sokszínűségének biztosítása, amely figyelembe veszi a tanulók életkorát, nemenkénti különbözőségét, érdeklődését, és az iskolai tanulmányokkal összhangban művelődésre, önművelésre ösztönöz.

- A többféle ajánlott tevékenység közül választási lehetőség biztosítása, amelynek keretén belül szabadon, kiscsoportban és egyénileg tevékenykedhetnek a tanulók, illetve később önállóan, alkotó módon szervezhetik szabadidejüket.
- A foglalkozások irányításában a nevelői kezdeményezés tervszerűségének, és az adott helyzetnek megfelelő rugalmasságának biztosítása.
- A különböző tevékenységek tartalmának összehangolása, komplex szabadidős tevékenységlánc összeállítása.
- A változatos szabadidős tevékenységek különböző lehetőségeinek, módjának, technikáinak elsajátíttatása, sokoldalú, elmélyült tevékenykedtetés.
- Az egyes tanulók szabadidős szokásainak megfigyelése, adott esetben egyénre szóló differenciált tervezés, a képességfejlődés kibontakoztatása, felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- A foglalkozásokhoz szükséges anyagok, eszközök, egyéb feltételek biztosítása.

A foglalkozások során megvalósítandó, konkrét nevelési-oktatási feladataink

Kulturális tevékenységek:

- Az iskolai tananyag mélyebb elsajátíttatása, élményszerű bővítése, a helyes és hatékony tanulási módszerek, technikák elsajátíttatása.
- Az életkornak megfelelő szépirodalmi alkotások megismertetése. Az értékes művek iránti fogékonyság, igényesség kialakítása, az esztétikai érzék, az ízlés fejlesztése.
- Ismeretterjesztő művek feldolgozása, ismeretbővítés, a természetben és az emberi alkotásokban megtalálható szépség, konstruktivitás és gazdagság észrevételére, befogadására készítés.
- A hangos és néma olvasás, a beszédkézség, a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség, az előadói készség, a szókincs fejlesztése különböző gyakorlatokkal.
- Versek, mondókák, nyelvtörök tanítása, a verstanulás technikájának elsajátíttatása, a memória fejlesztése.
- Jelenetek dramatizálása, bábjátékok, a közös tevékenység örömeinek megélése.
- Néphagyományok, népszokások megismertetése, a hagyományok tiszteletére és ápolására nevelés.
- Népmesék, műmesék feldolgozása, eljátszása, a bennük rejlő tanulságok felfedeztetése.
- Gyermek- és játékdalok, népdalok és műdalok tanítása, közös éneklése, a helyes előadásmód, a zenei érzék, ízlés, hallás fejlesztése.
- Zenehallgatás, ismerkedés különböző korok zenei műveivel, a hangszerekkel, mozgások zenére.
- Az évszakok váltakozásának, jellemző jegyeinek, törvényszerűségeinek megfigyelése, rögzítése.
- Városunk nevezetességeinek megismertetése, az épített környezetünk funkcióinak tudatosítása, lakóhelyünk megszerettetése.
- Hazánk történelmének az életkori sajátosságoknak megfelelő bemutatása, híres emberek életének megismertetése, az irántuk érzett megbecsülés kialakítása.
- Ünnepeink megismertetése, méltó megemlékezések, közös ünneplések, az ünnepek életünkben való szerepének, fontosságának tudatosítása.

- Műsorok betanítása, előadása, a kommunikációs, előadói, emlékezeti képesség fejlesztése, az érzelemlátás gazdagítása.
- Vers- és mesemondó verseny rendezése, lehetőség adása a rátermettség, a művészi hajlam társaknak való bemutatására, a megmérettetésre.
- Különböző tudáspróbák összeállítása, lebonyolítása. A tanulók által elsajátított ismeretanyag szokványostól eltérő módon történő reprodukálása, a leleményesség, a kombinációs képesség, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, sikerélmény biztosítása.
- Ismerkedés a gyermekenciklopédiákkal, lexikonokkal, segédkönyvekkel. Az ismeretek bővítésének, a különböző tanulási folyamatok során felmerült egyéni kérdésekre való feleletek megtalálásának lehetőségei, hasznossága, ezek önművelésben való szerepének tudatosítása.
- Más népek irodalmi és egyéb művészeti alkotásainak bemutatása, az ott élő emberek hagyományainak, életének megismertetése. A más népekkel való békés együttélés fontosságának, a különböző kultúrák sokszínűségének tudatosítása.
- Ismerkedés a technika legújabb vívmányaival. A technika embert segítő, esetleg környezetromboló hatásainak megvitatása, a vitakultúra fejlesztése.
- Beszélgetés a takarékoságról. A rendelkezésünkre álló energiaforrásokkal való megfelelő gazdálkodás szükségességének beláttatása, a takarékoság iskolai életben való alkalmazása. Szelektív hulladékgyűjtés az iskolában.
- Beszámolók átélt eseményekről, élményanyagokról. A szóbeli fogalmazási készség, az információk és az érzelmi ráhatások helyes feldolgozása képességének fejlesztése.
- Beszélgetés a média által közvetített műsorokról, véleményalkotás a különböző sajtótermékekről, közös megvitatás. Az értékes műsorok, újságok kiválasztásának segítése, ízlésformálás, a hasznos információszerzés és a szórakozás tartalmas formái iránti irányultság erősítése.

Manuális tevékenységek:

- A kedvvel végzett munka alkalmainak megteremtése, a kétkezi munka sikerélményének megízleltetése.
- A tanulók technikai érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, kielégítése.
- Az alapvető képi kifejezőeszközök, ábrázolásmódok, kompozíciós eljárások megismertetése, alkalmazása.
- A tanulók kezűgyességének, kreativitásának, alkotó fantáziájának manuális tevékenységeken keresztül való fejlesztése.
- A munkadarabok elkészítési módjának megbeszélése, ötletek adása, a munkadarab egyéni elképzeléseknek megfelelő elkészíttetése.
- Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése.
- A különböző kifejezési technikák, eljárások megismertetése, alkalmazása.
- Az elemi munkaszokások, a helyes testtartás, a takarékoság, a gondosság, a munkafelület óvása, az anyagok és eszközök célszerű elrendezésének elsajátíttatása.
- A tevékenységekhez szükséges különböző eszközök, szerszámok helyes, célszerű használatának megtanítása, gyakorlása.
- A balesetvédelmi szabályok megismertetése, betartatása.
- A különböző kézműves technikák megismertetése, alkalmazása.
- Különböző sokszorosító technikák elsajátíttatása, alkalmazása.
- Képző- és iparművészeti alkotások megismertetése, elemzése, az önkifejezés gazdagságának tudatosítása.

- Az egyéni és közös alkotómunka örömeinek, újat teremtő mivoltának átélése.
- Sokszínű anyagfelhasználás: színes papír, origami papír, szalvéta, műszaki karton, tortapapír, csomagoló papír, színes karton, hullámpapír, textilanyagok, bőr, különböző magvak, termések, levelek, gyurma, sógyurma, gipsz, színes fonál, zsinag, gyöngy, szalma stb. alkalmazása.
- Élmények képi megfogalmazása változatos technikákkal.
- Illusztrációk készítése irodalmi művekhez, az ezeken keresztül közvetített mondani-való képi megfogalmazása.
- Az ünnepekhez kötődően ajándékok, kellékek készítése, érzelmi nevelés.
- Gyermekjátékok, társasjátékok készítése, közös játék. A kezűgyesség és fantázia fejlesztése, valamint annak a tudatosítása, hogy nemcsak a boltban kapható drága játékok szerezhetnek örömet.
- Használati és dísz tárgyak készítése. Környezetünk kétkezi munkánkkal való gazdagításának lehetőségének tudatosítása, a kreativitás fejlesztése.
- A játszó- és tanulótér, a csoportterem díszítése, gondozása, rendezése. A funkció és a forma közötti összefüggés felfedeztetése, az esztétikai érzék, az ízlés fejlesztése.
- Kiállítás készítése az elkészült munkadarabokból. A sikeres és esztétikus gyermekmunkák másokkal való megismertetése, a gyermeki alkotómunka elismerése.
- Részvétel rajzpályázatokon. A tehetséges tanulók versenyeken való bizonyítási lehetőségének támogatása.

Játéktevékenységek:

- Az időjárásnak megfelelő szabadtéri és tantermi játékok tervezése, szervezése.
- Az egészséges életmódnak megfelelő, az életkorból adódó mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra fejlesztése.
- A közös játék örömeinek megélése, átélése.
- Az erkölcsi, jellembeli és akarati tulajdonságok, az önirányítás és önfegyelem fejlesztése.
- A kultúrált közös játék megvalósítása, az ezzel kapcsolatos közösségi szokások kialakítása.
- Az értelmi képességek játéktevékenység során történő fejlesztése.
- A játék gyermekekre való komplex hatásának, a testi és lelki regenerálódásnak a biztosítása.
- Az alkotó fantázia, a kreatív képesség fejlesztése, játékvariációk alkalmazása.
- A gyorsaság, ügyesség, erő, kitartás fejlesztése.
- A játék szabadságának, az önállóság élményének biztosítása a gyermekek számára.
- A különböző, sokféle játékon keresztül a tanulók egyéni képességének, tehetségének a kibontakoztatása, önismeretre nevelés, az önbizalom erősítése.
- Az igényes, mozgásos szabadidő eltöltési szokások megismertetése, annak alkalmazására buzdítás.
- A játékok szabályainak megismertetése, a szabályok szükségességének beláttatása, az azokhoz való alkalmazkodás gyakoroltatása.
- Ismerkedés a különböző játékszerekkel, sporteszközökkel, használatuk megtanulása, gyakorlása.
- Énekes játékok, népi játékok, kiolvasók tanítása, gyakorlása. A népi hagyományok, és azok gyermekjátékokon keresztül való megjelenésének felfedeztetése.
- Körjátékok tanítása. Az együttes, könnyen megszervezhető, kevés eszközt igénylő játékok gazdagságának felismeretése, közös játék.

- Futó- és fogójátékok megismertetése, elsajátíttatása, játszása. A gyors mozgás, az irányváltoztatás, a helyes futótechnika fejlesztése.
- Ügyességi, mozgáskoordinációs, egyensúlyérzéklet fejlesztő feladatok, gyakorlatok végrehajtása.
- Sor és váltóversenyek szervezése. Az egymásra figyelés és az összhangban végzett csapatmunka fontosságának tudatosítása, az együttes siker megélése, a helyes verseny-szellem kialakítása.
- Különböző népek játékainak megismertetése, játszása. Az eltérő kultúrából adódó különbségek felfedeztetése.
- Megfigyelő és fejtörő tantermi játékok szervezése. A megfigyelő képesség, a szenzibi-litás, a memória fejlesztése, az ismeretanyag különböző helyzetekben való alkalmazása.
- Logikai játékok. A kombinációs képesség, az analízis és szintézis gondolati művele-tek, a variációs képesség, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Tantermi társasjátékok játszása. A becsületes játékra, a győzni és veszíteni tudásra való nevelés.
- Egyéni és csoportos építő- és szerelő játékok szervezése. Tervezésre, szervezésre, konstruktivitásra nevelés, a kombinációs képesség, a fantázia, a kézügyesség fejlesz-tése.
- Mozdás improvizációk zenére. A zene átélése, harmonikus mozgás, az érzelmek moz-dulatokon, különböző mozgásokon keresztül való kifejezése.
- Tánctanulás. A táncok szerepének, sokszínűségének, önkifejezési lehetőségeinek tuda-tosítása. Az életkornak megfelelően néhány népi és társastánc alaplépéseinek az elsajátíttatása, egyszerű tánc-koreográfiák betanítása. A zenei hallás, a dalkultúra, a ritmusérzék, a koordinált mozgás fejlesztése.
- Sportversenyek szervezése. Napközis csoportok közötti, évfolyamszintű vetélkedések. A különböző feladatok végrehajtásában való együttes sikerélmény átélése, kortárs csoportokkal való összehasonlítási lehetőség, megmértetés, versenyhelyzetek megé-lése.

Nevelési beszélgetések:

- Együttérző, támogató, pozitív tanár-diák kapcsolat kialakítása.
- A gondolatok, információk, vélemények egyszerű, érthető közlésének gyakorlása, az érdeklődéssel kísért, kultúrált beszélgetés képességének kialakítása, különböző szituá-ciókban való fejlesztése.
- Önálló véleményalkotásra, erkölcsi bátorságra, a saját vélemény melletti kiállásra, kritikai állásfoglalásra nevelés.
- A másokon való segítség, az együttérzés, a támogatás képességének kifejlesztése.
- A mások iránti pozitív attitűdök kialakítására, mások teljesítményének elismerésére, dicséretére, az eltérő karakterű emberek tolerálására való nevelés.
- Az önszabályozás, a helyes magatartás és etikus viselkedés képességének fejlesztése, a helytelen viselkedés hatásainak felismertetése, az esetleges következmények becsület-tel való felvállalására, elviselésére való nevelés.
- A csoportközösség működését segítő tisztségviselők, felelősök munkájának megismer-tetése, megbízások, a vállalt feladat pontos, lelkiismeretes ellátására ösztönzés.
- A személyi higiénia iránti igény felkeltése, gyakoroltatása, a környezethigiéniai köve-telmények betartása.

- Az egészséges életmód, az egészségmegőrzés alapvető ismereteinek, helyes szokásainak megismertetése, gyakoroltatása. Az emberi élet szakaszainak megismertetése, jellemzőinek felismertetése.
- A testi és lelki egészség összhangjának, az összhang fontosságának felismertetése, az alapvető ismeretek elsajátíttatása.
- Az egészséges fejlődéshez szükséges élelmiszerek megismertetése, helyes táplálkozási szokások kialakítása.
- Az étkezési illemszabályok megismertetése, alkalmazása, az étkezési kultúra fejlesztése.
- Az életkornak megfelelő önkiszolgálás elsajátíttatása.
- A gyalogos közlekedés szabályainak elsajátíttatása, a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási formák, udvariassági szokások kialakítása.
- Helyes vitakultúra kialakítása, mások véleményének türelmes meghallgatására, az egyéni álláspont megvédésére ösztönzés.
- Az érzelmek megfelelő kifejezési módjainak elsajátíttatása.
- Az önismeret, az önértékelés, az önbizalom fejlesztése. Önismereti játékok, feladatok végzése, a tanuló saját erősségeinek és hibáinak önmegismerésen keresztüli felismerése, a valós önértékelés kialakulásának segítése.
- A másik ember személyiségének megismerésére, megértésére, tiszteletére való nevelés. Társismereti játékok, feladatok végzése, az emberek különböző tulajdonságainak felismertetése, a kritikai érzék fejlesztése.
- Az alapvető erkölcsi, magatartási szabályok megismertetése, betartatása, megfelelő viselkedési kultúra kialakítása.
- Szituációs játékok, életjátékok szervezése, az önkifejezési, kommunikációs készség fejlesztése.
- Gyermekek és felnőtt példaképek bemutatása, követésre való ösztönzés.
- A társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségben való megtapasztaltatása. A fölé-, alá-, és mellérendeltségi viszonyok megélése.
- A beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség fejlesztése.
- A felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet felébresztése.
- A nemek közötti különbség tudatosítása, az egyenjogúság elfogadtatása.
- A problémaszituációk, konfliktushelyzetek helyes megoldási lehetőségeinek megismertetése, különböző helyzetekben való alkalmazása.
- Vonzó, követendő családmodellek bemutatása, a családi munkamegosztás, a közös teherviselés fontosságának, szerepének tudatosítása.

Iskolán kívüli programok:

- A csoportos közlekedés szabályainak megismertetése, elsajátíttatása, a gyakorlatban való alkalmazása.
- Megfigyelő- és gyűjtőmunkát szolgáló tanulmányi séták szervezése.
- Séta a parkokba, ligetekbe. A környezethez, természethez való pozitív viszony kialakítása. A természeti környezet szépségének felfedeztetése, környezetvédelmi szemlélet és gyakorlat kialakítása, természetóvásra nevelés.
- A természetjárás kultúrált viselkedésformáinak kialakítása.
- A közvetlen és tágabb épített környezet megismertetése, tájékozdási gyakorlatok.
- Városunk nevezetességeinek, műemlékeinek megismertetése, a város értékeinek felfedeztetése, városunk megszerettetése.
- A környezetünkben lezajló fejlődések, változások megfigyeltetése, tudatosítása.

- Kiállítások, tárlatok megtekintése.
- Múzeumlátogatások.
- Könyvtárlátogatás, kihelyezett foglalkozások szervezése.
- Művelődési intézmények irodalmi és zenei rendezvényein való részvétel.
- A Gyermekház programjain való részvétel.
- Kirándulások szervezése. Ismerkedés a térképpel, iránytűvel, menetrenddel. Az élmények megbeszélése, feldolgozása.
- Mozi-látogatások szervezése.
- Látogatás a Fűvészkertbe.
- A Vadaspark megtekintése.
- A pihenést, regenerálódást, a különböző mozgásos tevékenységeket biztosító játszótérek felkeresése.

A napköziben szervezett különböző foglalkozás-láncok az előzőekben bemutatott tevékenységi területeket ölelik fel, (természetesen nem mindig mindegyiket). A kijelölt feladatok változatos tevékenységeken keresztül, komplexen valósulnak meg. A napközis nevelők az életkori sajátosságoknak, a tanítványok adottságainak, fejlettségi szintjének, érdeklődési körének megfelelően készítik el csoportjuk konkrét program-tervét. Így az egységesség mellett sokszínűség jellemzi minden csoport munkáját.

Néhány projekt tömör ismertetése

A városi gyerekek nem, vagy alig ismerik népünk hagyományait. Ezért fontos feladatunknak tartjuk, hogy a népszokások is helyet kapjanak programunkban. Ezek közül most a télbúcsúztatót mutatjuk be.

Farsang

1. foglalkozás:

Látogatás a könyvtárba, farsangi népszokások, hagyományok gyűjtése.

A leendő műsorhoz az egyéni verstanulásra vállalkozó gyerekeknek farsangi versek kiosztása.

Feladat a következő foglalkozásra: további kutatómunka, a szülők, nagyszülők megkérdezése, farsangi képek, kellékek gyűjtése.

2. foglalkozás:

Beszámolók a gyűjtőmunkákról.

A farsang időszakának a meghatározása.

A népszokások, hagyományok feldolgozása: időjárásjóslás, balázsolás, kormozás, maskarába öltözés, alakoskodás, busójárás, rönkhúzás.

Képek, diák megtekintése.

Élménybeszámolók a busójárásról.

Itt a farsang, áll a bál... kezdetű dal megtanulása, közös mozgássor, tánc.

Különböző álarcok készítése kiscsoportokban, különböző technikákkal.

Feladat a következő foglalkozásra: a verstanulásra vállalkozó gyerekeknek a versek gyakorlása, kívülről való megtanulása.

3. foglalkozás:

Uzonyi Pál: Vége már c. versének megismerése, értelmezése, közös megtanulása.

További népszokások megismerése: kongózás, sardózás, farsangi bál, kiszehajtás.

Képanyag bemutatása, könyvajánlás.

A Brumm, brumm, Brúnó kezdetű dal mozgássorral és tánccal kísért eljátszása.

Az egyénileg vállalt versek meghallgatása:

Vorák József: Játék – farsang

Szepesi Attila: A bohóc

Gazdag Erzsébet: A bohóc köszöntője

Sarkady Sándor: Farsang

Választás alapján meghívó, farsangi sapka, szemüveg, bohóc készítése, jelmez, báli ruha tervezése.

Kutatómunka a következő foglalkozásra: Milyen ételeket, süteményeket fogyasztottak, fogyasztunk farsang idején?

4. foglalkozás:

Beszámolók a kutatómunkáról, közös feldolgozás.

Képek, fényképek bemutatása.

Kis műsor összeállítása. Az előző foglalkozásokon tanult dalok játékok, versek gyakorlása. Az egyénileg tanult versek, népi rigmusok meghallgatása, esetleges korrekció:

Farsang – köszöntő

Feleselő

Jelmezbál

Mélyen tisztelt publikum...

A Táncba hívogató énekes játék közös megtanulása, eljátszása.

Kellékek készítése a mulatsághoz több csoportban, különböző anyagokból, és technikákkal.

A faliújság, a terem feldíszítése.

Feladat a következő foglalkozásra: jelmezek, maskarák, harapni- és innivalók hozatala, zeneanyag gyűjtése a mulatsághoz.

5. foglalkozás:

A terem átrendezése, a padok megterítése. Beöltözés jelmezekbe.

A műsor előadása.

Jelmezbemutató.

Közös tánc.

Vidám lakmározás.

Tréfás feladatok végrehajtása, találós kérdések megfejtése, apró tárgyjutalmak osztása.

Seprútáncoltatás.

Tombola.

Közös, kiscsoportos és páros tánc.

Feladat a következő foglalkozásra: a mulatságról készült felvételek elhozatala.

6. foglalkozás.

Lemezhallgatás. Csoóri Sándor: Farsangnapi kutyabál

A mulatság eseményeinek szóbeli megfogalmazása, élménybeszámolók.

A mulatságról készült képek, felvételek megtekintése.
Az élmények változatos technikákkal való megörökítése.
A munkákból kiállítás rendezése.

Változó évszakok.

Az évszakok váltakozása tág teret nyújt a különböző komplex foglalkozás-sok megszervezésének. A gyerekek sokoldalú tevékenykedtetését teszi lehetővé, amelyet mi is igyekszünk kihasználni.

Az ősz

1. foglalkozás:

Tanulmányi séta. Az ősz jellemző jegyeinek, az időjárás megváltozásának, az ősz emberekre, állatokra, növényekre való hatásának megfigyelése. Különböző levelek, termések gyűjtése. A Tisza folyó megfigyelése.

A séta élményeinek megbeszélése, feldolgozása.

Feladat a következő foglalkozásra: őszi gyümölcsök gyűjtése. A 4. foglalkozáshoz vers kiadása az önként jelentkező tanulónak. A 4. és 5. foglalkozáshoz a gyűjtött levelek lepréslése.

2. foglalkozás:

Vers bemutatása. Petőfi Sándor: Itt van az ősz (részlet).

Beszélgetés arról, ki, miért szereti ezt az évszakot.

A táblára felírt szókapcsolatokból az ősze jellemzőek megkeresése, aláhúzása.

A Dombon törik a diót... kezdetű versike közös megtanulása, mozgássorral való kísérése.

A gyerekek által gyűjtött, és a tanító által behozott gyümölcsök megnevezése, jellemző jegyeinek megfigyelése.

A gyümölcsök táplálkozásunkban betöltött szerepének tudatosítása.

A gyümölcsök különböző tárolási lehetőségei.

Gyümölcsök felismerése bekötött szemmel, ízlelés alapján.

Festők gyümölcs csendéleteinek reprodukciókon keresztüli bemutatása.

A szüret eseményeinek, folyamatának megismerése, beszámoló szüreti élményekről.

A Lipem-lopom a szőlőt... népjáték eljátszása.

Manuális tevékenység választás alapján. Könyvjelző készítése gyümölcsformákat nyomó krumpli nyomdával. Szőlőfürt készítése korongból és szőlőlevélből. Gyümölcsök mozaikképének elkészítése. Gyümölcsök formázása gyurmából, sógyurmából. Tematikus rajz készítése a szüretről.

Munka közben zenehallgatás. Vivaldi: Négy évszak Ősz tétel.

Feladat a következő foglalkozásra: zöldségfélék gyűjtése.

3. foglalkozás:

Ritmizálás: Weöres Sándor: Őszi éjjel című verse.

Az őszi hónapok tudatosítása.

Őszi munkák a határban, kiskertekben.

A gyerekek által gyűjtött, és a tanító által behozott zöldségfélék látás alapján való megnevezése, majd tapintás útján való felismerése.

Gyárfás Endre: Sorakozó című versének tanítói bemutatása, a vers feldolgozása.

A zöldségfélék egészséges táplálkozásban betöltött szerepének tudatosítása.

A zöldségfélék tárolási lehetőségei.

A Kecske ment a kiskertbe... énekes játék közös megtanulása, eljátszása.

Manuális tevékenység. Tökmagból és apró magvakból kép készítése. Zöldségféléket ábrázoló terüldísz készítése nyomattal, kiscsoportban. Kisegér, teknősbéka, pólyásbaba készítése dióhéjból. Zöldségek formázása gyurmából.

Feladat a következő foglalkozásra: a préselt levelek elhozatala.

4. foglalkozás:

Tanulói szavaltat. Petőfi Sándor: Ősz elején.

Az időjárás megváltozásának állatokra való hatásának vizsgálata.

Költöző madarak megnevezése, az elköltözés és a természeti körülmények megváltozása közötti összefüggés felfedeztetése.

Képek bemutatása a költöző madarokról.

Vers alapján egy költöző madár felismerése. Simai Mihály: Bölömbika. A madár képen és szóban való bemutatása.

Móra Ferenc A cinege cipője című verses meséjének tanítói bemutatása, feldolgozása.

Manuális tevékenység választás alapján. Térbeli madár készítése. Levélkép készítése a költöző madarokról. Szaladó süni készítése kartonból. Képmontázs készítése. Illusztráció készítése a verses meséhez.

Feladat a következő foglalkozásra: textilhulladék hozása.

5. foglalkozás:

Osvát Erzsébet Falevelek című versének tanítói bemutatása.

A tanulók által gyűjtött levelek megvizsgálása, gyönyörködés a változatos formákban és színekben. Színek meghatározása.

Az időjárás megváltozásának növényekre való hatásának vizsgálata, összefüggések keresése. A lombhullató és örökzöld fák közötti különbség tudatosítása.

Képek bemutatása az őszi erdőről.

Elszáradt lágyszárú növények tapasztalati úton való vizsgálata.

Csanádi Imre Búcsúzva köszöntő című versének feldolgozása, közös megtanulása.

Manuális tevékenység választás alapján. Sordísz készítése levélnyomattal. Levélkép készítése ragasztással, szabadon választott témáról. Színes levelekről festmény, grafika készítése. Őszi erdő, liget képeinek elkészítése vegyes technikával.

Feladat a következő foglalkozásra: a gyűjtött termések elhozatala.

6. foglalkozás:

A Rózsa szirma harmatos... kezdetű dal tanítói bemutatása, a dal hangulatának, mondani-valójának megbeszélése.

A gyűjtött magvak, termések megnevezése, vizsgálata, az azonosságok és eltérések felfedezése.

Termések csak tapintással való felismerése.

Csukás István: Dalocska című versének feldolgozása, közös megtanulása.

Manuális tevékenység választás alapján. Figurák készítése makkból, gesztenyéből. Kis-malac készítése mákgubóból. Szárazvirág kompozíció készítése. Figura készítése tobozból. Kép készítése kukoricából, fehér és tarkababból, napraforgómagból, tökmagból.

7. Összefoglaló foglalkozás:

Az őszi hónapok felsorolása, neveinek táblára való felírása.

A táblán lévő összekevert betűsorok helyes sorrendbe tételével az őszi munkálatok megnevezése. Mondatalkotások. A munkálatok ismertetése.

Őszi képek időrendi sorrendben való beszámozása.

Csoportmunka írásban:

1. cs.: Szókapcsolatok gyűjtése az ősziről.
2. cs.: Minél többféle őszi gyümölcs felsorolása.
3. cs.: Minél több zöldségféle felsorolása.

A csoportok munkájának ismertetése, a másik két csoport kiegészítése.

A feladatok megoldásának tartalmi és helyesírásbeli értékelése.

Az 1. cs. beszámolója után Csanádi Imre Búcsúzza köszöntő című versének felidézése, közös versmondás.

A 2. cs. beszámolója után a Dombon török a diót... kezdetű mondóka egyéni és közös elmondása.

A 3. cs. beszámolója után a Kecske ment a kiskertbe... kezdetű énekes játék eljátszása.

Csoportmunka szóban:

1. cs.: Az ősz hatása az emberek életére.
2. cs.: Az ősz hatása az állatok életére.
3. cs.: Az ősz hatása a növények életére.

A csoportok beszámolója, a többi csoport kiegészítései.

A feladatmegoldások sikerességének értékelése.

Manuális tevékenység:

1. cs.: Kopaszodó fa – nagyméretű textilkép készítése.
2. cs.: Terítő készítése levélnyomattal.
3. cs.: A szabadfoglalkozáshoz társasjáték készítése a tanító által megkezdett rajz, és az előre megadott, őszi ismeretek alkalmazását megkövetelő szabályjáték alapján, vegyes technikával.

A csoportmunkák bemutatása, értékelése.

A terem díszítése az elkészült munkákkal.

Tél

1. foglalkozás:

Tanulmányi séta. A tél jellemző jegyeinek, az időjárás megváltozásának, a tél emberekre, növényekre, állatokra való hatásának megfigyelése. A Tisza télen.

A séta élményeinek megbeszélése, feldolgozása.

Téli versek kiadása a verstanulásra vállalkozó gyerekeknek.

2. foglalkozás:

Birtalan Ferenc Télköszöntő című versének tanítói bemutatása.

Beszélgetés: Ki, miért szereti ezt az évszakot.

A téli időjárással kapcsolatosan szavak, szókapcsolatok gyűjtése, szómagyarázatok.

Tanulói szavaltat. Kecsmáry László: December.

A tél emberekre való hatásának vizsgálata. A hideg elleni védekezés módja, téli öltözködés. Az emberek munkatevékenysége, foglalatossága télen.

Gazdag Erzszi Tél a falun című versének feldolgozása.
Télábrázolások a festészetben. Reprodukciók bemutatása.
Manuális tevékenység. Téli táj ábrázolása. Téli kép készítése fotokartonra vegyes technikával. Hópihék készítése hajtogatással, nyírással. A tanterem ablakainak feldíszítése temperaképek festésével.
Feladat a következő foglalkozásra: képek gyűjtése a téli sportokról.

3. foglalkozás:

Tamás Mária Havas táj című versének tanítói bemutatása.
Beszélgetés a tél örömeiről. Téli gyermekjátékok, téli sportok.
Téli veszélyek, a balesetek elkerülése.
Iván Rozália Télanyó című meséjének bemutatása, feldolgozása.
Közös verstanulás. Tordon Ákos: Tél.
Manuális tevékenység. Emberek mozdulatainak mozgásának ábrázolása. Képek készítése különböző technikákkal: hóember építése, korcsolyázás, szánkázás, hógolyózás, síelés, jégen való csúszkálás.
Feladat a következő foglalkozásra: a korábban kiadott versek megtanulása.

4. foglalkozás:

Demjén István Tél című versének tanítói bemutatása.
Beszélgetés: A növények és állatok élete télen.
Az emberek állatvédő, gondozó munkája.
Kányádi Sándor Betemetett a nagy hó című versének feldolgozása.
M. Lukács Erzsébet A varázsigt mondó nyulacska című meséjének feldolgozása, síkbábok készítése, bábjáték.
Feladat a következő foglalkozásra: madáreleség hozatala.

5. foglalkozás:

Birtalan Ferenc Hirdetmény című versének tanítói bemutatása, közös feldolgozása.
Itthon maradt madarak megnevezése.
Ténagy Sándor A kéregető kisveréb című versének tanulói szavalata.
Beszélgetés: A madarak védelme, helyes etetése télen. A jó madáretető.
Szalai Borbála Egy didergő kis madár... című versének közös megtanulása.
Próza mű közös feldolgozása. Fazekas Ernő: András madarai (részlet).
Manuális tevékenység. Képek készítése vegyes technikával: madáretetés. A tanterem ablakának párkányára kitett madáretető élelemmel való feltöltése.
Munka közben zenehallgatás. Vivaldi: Négy évszak Tél tétel.
Feladat a következő foglalkozásra: a vállalkozó tanulók verstanulása.

6. foglalkozás:

Tordon Ákos Madárszálló című versének tanítói bemutatása, a vers feldolgozása.
Az otthoni madáretetés élményeinek megosztása a társakkal.
Balog Balázs A cinke című versének tanulói szavalata.
Utánzó játékok. Hangutánzás: hálásan csivitelő madarak. Mozgásutánzás: madarak fel és leröppenése, szárnyalása. Mozdulatutánzás: magok csipegetése, didergés, gubbaszkodás.
A cinege képének bemutatása, jellemző jegyeinek megfigyelése.

Manuális tevékenység. Csipegető madarak - kép készítése mozgatható cinkékkal, kartonból, magvakból, festéssel, ragasztással, Milton kapocccsal. A madáretető vendégei – kép készítése kartonból, hurkapálcából, magvakból, rajzolással, festéssel, ragasztással. Gazdag Erzsi Cinege etetés című versének tanulói szavalata. Zenehallgatás: Simai Mihály Cinkehívogató című megzenésített verse.

7. Összefoglaló foglalkozás:

Tordon Ákos Tél című közösen megtanult versének felidézése.

A téli hónapok felsorolása, táblára való tanulói felírása.

Kombinációs feladat: összekevert betűkből télrel kapcsolatos értelmes szavak alkotása, táblára való helyes felírása.

Csoportmunka (írásbeli feladat):

1. cs.: A téli időjárásra jellemző szavak, szókapcsolatok keresése.
2. cs.: Költöző és itthon maradó madarak nevének gyűjtése.
3. cs.: Téli játékok, sportok felsorolása.

A csoportok munkájának ismertetése, a másik két csoport kiegészítése.

A feladatok megoldásának tartalmi és helyesírási értékelése.

Közös versmondás. Szalai Borbála: Egy didergő kis madár...

Csoportmunka (szóbeli feladat):

1. cs.: A tél hatása az emberek életére.
2. cs.: A tél hatása a növények életére.
3. cs.: A tél hatása az állatok életére.

A csoportok beszámolója, a többi csoport kiegészítése.

A feladatmegoldások sikerességének értékelése.

Csoportmunka:

1. cs.: Puzzle – téli képek kirakása, felragasztása.
2. cs.: A tél jellemzőiről találós kérdések, rejtvények megfejtése.
3. cs.: Társasjáték készítése a tanító által megkezdett rajz folytatásával, vegyes technikával.

A csoportok beszámolója a közös munka folyamatáról, az együttműködés sikerességéről.

A csoportmunkák közös értékelése.

Tavas

1. foglalkozás:

A tavasz jellemző jegyeinek, az időjárás megváltozásának, a tavasz emberekre, állatokra, növényekre való hatásának megfigyelése. A Tisza változásának megfigyelése.

A séta élményeinek feldolgozása.

Tavaszcímű versek kiadása a vállalkozó gyerekeknek.

Feladat a következő foglalkozásra: Tavaszi képek gyűjtése.

2. foglalkozás:

Szabó Lőrinc Nyitnikék című, olvasás órán tanult versének felidézése.

Beszélgetés arról, ki, miért szereti ezt az évszakot.

A tavasz hónapjainak táblára való felírása hiányos szavak kiegészítésével.

A táblára előzőleg felírt szavakból, szókapcsolatokból a tavaszra jellemzőek megkeresése, aláhúzása.

Zenehallgatás. Weöres Sándor: A medve töprengése (Vitay Ildikó – Kóc, kóc, csupa kóc...)

Képeken a tavasz jegyeinek felismerése.

Közös verstanulás. Uzonyi Pál: Vége már.

Beszélgetés. Az emberek hangulatának, öltözködésének megváltozása. Tavaszi munkálatok a kertekben.

Utánzó játékok. Ásás, gereblyezés, gyomlálás, kapálás, öntözés, fametszés, gallyak összegyűjtése, ültetés.

Feladat a következő foglalkozásra: akiknél a kertben van aranyeső, hozzanak néhány vesszőt. A megmetszett gyümölcsfák leesett ágacskáiból, aki tud, hozzon néhányat.

3. foglalkozás:

Donászy Magda Hóvirág című versének tanítói bemutatása, feldolgozása.

Beszélgetés: A tavasz növények életére való hatása, összefüggések keresése. A természet ébredése.

A tavasz hírnökei.

Csoportmunka: tapasztalati úton való vizsgálatok.

1. cs.: hóvirág

2. cs.: ibolya

3. cs.: aranyeső

A csoportok beszámolói.

Káldi János Hóvirág című versének tanulói szavallata.

A mocsári gólyahír, a krókusz, a tulipán képeinek bemutatása, jellemző jegyeinek megfigyelése.

Manuális tevékenység választás alapján. Nyitható szirmú hóvirág készítése papírból, Milton kapocccsal. Gólyahír készítése kartonlapra kukoricából, szívószálból, színes papírból. Ibolya készítése papírból pödréssel, vágással, ragasztással. Aranyeső készítése kartonlapra vegyes technikával. Virághagyma ültetése.

Zenehallgatás. Halász Jutka: Napsugár.

Feladat a következő foglalkozásra: képek gyűjtése különféle madarokról.

4. foglalkozás:

Gyermeki szavallat. Donászy Magda: Rigó – híradó. A vers elemzése.

Beszélgetés: A tavasz hatása az állatok életére, összefüggések keresése. A téli álmodó felébredése, a megdermedt bogarak feléledése, a költöző madarak hazatérése, fészekrakás.

Donászy Magda Fecske madár című versének tanítói bemutatása, feldolgozása.

Különböző madarokról képek mutatása, a közös és eltérő jegyek megfigyelése.

Beszélgetés a madarak hasznáról.

Felvétel meghallgatása madárfüttyökről.

Énekes játék: A gazda rétre megy...

Manuális tevékenység választás alapján. Barlangjából kibújó maci készítése kartonból.

Illusztráció készítése a foglalkozás egyik verséhez szabadon választott technikával.

Repdeső madár készítése papírból. Fecske hajtogatása. Lepkeröptető készítése.

Zenehallgatás. Zelk Zoltán: Tavaszi dal (Peremartoni Krisztina – Nem ér a nevem).

Feladat a következő foglalkozásra: utazási bérlet vagy jegy hozatala.

5. foglalkozás:

Látogatás a Fűvészkertbe.

A különféle növények megfigyelése.

A madarak, madárfészkek, madárodúk megfigyelése.

Az élmények megbeszélése, feldolgozása.

Feladat a következő foglalkozásra: aki tud, hozzon virágzó gyümölcsfa ágacskát.

6. foglalkozás:

Tavaszi szél vizet áraszt... népdal közös megtanulása.

Beszélgetés: A növények virágba borultak. Méhek zsonganak, beporozzák a virágokat. A madarak kiköltik tojásaikat.

Vers feldolgozása: Az erdő fohásza. Az erdők haszna.

Tavasszal kapcsolatos találós kérdések megfejtése.

Manuális tevékenység választás alapján. Virágzó gally képének elkészítése hurkapálcából, szalvétából, ragasztással. Kép készítése a gyöngyvirágról gyöngybabból, színes papírból, ragasztással. Tulipán, nárcisz készítése színes papírból nyírással, ragasztással. Virágzó ág készítése gyümölcsvirág nyomattal, festéssel.

Munka közben zenehallgatás. Vivaldi: Négy évszak Tavasz tétel.

7. Összefoglaló foglalkozás:

A tavaszi hónapok felsorolása, táblára való felírása.

A közösen tanult versek felidézése.

Kombinációs feladat: összekevert betűkből tavasszal kapcsolatos értelmes szavak alkotása, a táblára való helyes felírása.

Csoportmunka (írásbeli feladat):

1. cs.: Tavaszi időjárással kapcsolatos szavak, szókapcsolatok keresése.
2. cs.: Minél több virág nevének összegyűjtése.
3. cs.: Hiányos mondatok kiegészítése.

A csoportok munkájának ismertetése, a társak kiegészítései.

A feladatmegoldások sikerességének értékelése.

Közös játéktanulás. Beültetem kiskertemet... énekes játék.

Csoportmunka (szóbeli feladat):

1. cs.: A tavasz hatása az emberek életére.
2. cs.: A tavasz hatása a növények életére.
3. cs.: A tavasz hatása az állatok életére.

A csoportok munkájának ismertetése, a többi csoport kiegészítései.

A feladatmegoldások sikerességének értékelése.

Manuális tevékenység.

1. cs.: Nagyméretű kartonra virágzó fa készítése pattogatott kukoricából, festéssel, ragasztással. (csoportmunka)
2. cs.: Ujjra rögzíthető madárka, pillangó készítése papírból.
3. cs.: Mászó katicabogár készítése műszaki rajzlapból, fonalból, színes papírból.

A csoportok munkájának bemutatása, közös értékelése.

A foglalkozáson készült munkákkal a terem díszítése.

Személyiségfejlesztő játékok

A különböző szabadidős tevékenységek során a gyermekek személyisége sokoldalúan fejlődik. A személyiségfejlődést olyan sajátos, erre fókuszáló foglalkozásokkal is segíthetjük, amelyek során a gyerekek jobban megismerik önmagukat, társaikat. A gyerekek megfelelő önbecsülésének, önértékelésének kialakításán túl ezeknek a foglalkozásoknak a nyomán nőni fog a csoportkohézió, és a nevelő is jobban megismeri, megérti tanítványait.

A foglalkozások megszervezése: a tanév elején hetente, később havi 1-2 alkalommal.

A foglalkozások időtartama: 30-45 perc.

A foglalkozások akkor lesznek eredményesek, ha azok szabad, játékos légkörben zajlanak, ha minden gyerek módot kap a megnyilatkozásra.

Alapelvek:

1. A személyesség.
2. A konkrétumokban való megnyilvánulás.
3. Nyílt, őszinte és másokat elfogadó attitűd.
4. A beleérző képesség – empátiás viszonyulás.
5. A minősítés, elítélés és megítélés nélküli elfogadás.
6. A másik megerősítése.

A nevelőnek a résztvevőkkel meg kell ismertetnie, be kell tartatnia ezeket az elveket, és magának is ezekhez kell igazodnia.

Egy foglalkozáson csak egy játékra kerül sor. A gyakorlatoknál a fokozatosság elve érvényesül. A foglalkozás legfontosabb eleme az értelmező, feldolgozó munka.

A játék bemelegítéssel indul, amely többféle lehet:

- Különböző típusú mozgásgyakorlatok.
- Légző gyakorlatok.
- Önmegfigyelési, relaxációs gyakorlatok.

A fő rész játéka a következők lehetnek:

- *Névkártya* (30 perc)
A tanulók névkártyát készítenek maguknak, de nem a megszokott módon, hanem képi szimbólummal. Ezután körbe ülnek, és elmagyarázzák azokat.
- *A nevemről* (30 perc)
A csoport körbe ül, és mindenki mesél a nevééről.
- *Ismerkedés képek segítségével* (45 perc)
Az asztalon lévő képeslapokból egy, vagy akár 2-3 kiválasztása, majd párválasztás után kölcsönösen indoklás, és mesélés a képről.
- *Kitalálósdi: Ki vagyok?* (45 perc)
Egy olyan helyet kell lerajzolnia mindenkinek, ahol jól szokta magát érezni. Ezután körbeülnek, és megmutatják, megmagyarázzák a képeket.

- *Pantomim: Valami, amit szívesen csinállok...* (30 perc)
A csoport körbeül, valaki középre áll, és pantomim-előadásban bemutatja, mit szeret csinálni. A többiek megpróbálják kitalálni, mi a kedvenc foglalatossága.
- *Címerpajzs* (45 perc)
Mindenki kap egy lapot, amelyen egy négymezős címer kontúrja látszik. A gyerekek rajzzal kitöltik a címert, majd körbeadják, és megmagyarázzák.
- *Képességeim* (45 perc)
Egy lapon a gyerekek felsorolnak néhány dolgot, amihez jól értenek, és amit vállalnak is. Én tudok...
Ezután ugyanezen a lapon felsorolnak több olyan tulajdonságot, ami számukra önmagukban tetszik. Nekem önmagamban az tetszik a legjobban, hogy...
Végül azokat a tulajdonságaikat sorolják fel, amelyekről úgy gondolják, hogy másoknak a legjobban tetszik. Másoknak az tetszik bennem leginkább, hogy...
Ezután körben ülve közösen megbeszélik a leírtakat.
- *Ilyen vagyok. Ilyen szeretnék lenni. Ilyennek látnak mások.* (45 perc)
Egy írólapon három hőmérő rajza van. A gyerekek háromféle filctollal bejelölik a hőmérő állását.
Első hőmérő: Ilyennek látom magam.
Második hőmérő: Ilyennek látnak a szüleim, tanárain.
Harmadik hőmérő: Ilyen szeretnék lenni.
Ezután az első hőmérők bemutatása, elemzése történik kiscsoportban, majd a második hőmérők bemutatása és megbeszélése következik, végül a harmadik körben a harmadik hőmérők elemzésére kerül sor.
- *Fejezd be a mondatot!* (40 perc)
A csoportvezető lapokat oszt ki, majd szóban elkezd egy mondatot. Mindenki úgy fejezi be, ahogy gondolja. A feladat többször ismétlődik, a nevelő megkezdi, majd a gyerekek befejezik a mondatokat. Ezután közös megbeszélés következik.
- *Kedves tárgyam* (40 perc)
A gyerekek elhoznak otthonról egy-egy tárgyat, amit szeretnek. Körben ülve mesélnek arról, miért ez a kedvencük.
- *Miért jó lánynak vagy fiúnak lenni?* (30-40 perc)
A gyerekek saját nemükre vonatkozó megítéléseinek, kijelentéseinek összegyűjtése, majd megbeszélése.
- *Ha én lány/fiú volnék...* (30 perc)
Az előző gyakorlathoz kapcsolódik. Mindenki felírja egy lapra, milyen volna, ha a másik nemhez tartozna. Ezután közös megbeszélés következik.
- *Mi lenne, ha...* (35 perc)
A gyerekek elképzelik, mi lenne, ha nem élnének emberek a Földön. Lerajzolják, hogy ki, milyen állat, növény, tárgy lenne. Ezután bemutatják rajzaikat, majd megindokolják azokat.

- *„Én” vers írása (45 perc)*
Egy, a csoportvezető által megadott hiányos verset kell kiegészíteni olyan szavakkal, amelyekről a gyerekek úgy gondolják, hogy önmagukról szól. Ezután közösen meghallgatják és megbeszélik a verseket.
- *Fontos dolgok (45 perc)*
Egy lapon 25 fogalom van felsorolva. A gyerekeknek ki kell választaniuk azt az ötöt, amely számukra a legfontosabb. A feladat után felolvassák és összehasonlítják válaszaikat.
- *Három kívánság (45 perc)*
A csoport körben ülve helyezkedik el. A gyerekek megfogalmazzák azt a három dolgot, amire a leginkább vágyakoznak.
- *Életcélok (45 perc)*
Egy lapon célok vannak felsorolva. A gyerekeknek ezek közül azt az ötöt kell kiválasztaniuk, amelyeket magukra nézve érvényesnek tartanak. A feladat elvégzése után a választás indoklása, véleménycsere, beszélgetés következik.

A felsorolt játékok variálhatók, továbbfejleszthetők.

A gyerekek nagyon szeretik ezeket a foglalkozásokat, maradandó élményt nyújt számukra.

Egészséges életmódra nevelés

A gyermekek egészséges fejlődését, az ezzel kapcsolatos ismeretek bővítését, a helyes életvezetési módok gyakorlását a napközi otthonban is biztosítani kell. A következő program ezt mutatja be.

1. Téma: Személyi higiénia

Beszélgetés a higiénia, a tisztaság egészségünkben betöltött fontos szerepéről.

A különböző tisztálkodási eszközök megismertetése, a helyes tisztálkodás (kéz és körömápolás, fürdés, hajmosás) ismereteinek bővítése, módjának megbeszélése.

Iskolai tisztasági csomag összeállítása.

Mindennapi rendszeres tisztálkodás.

Válaszkeresések a Minden napra egy kérdés című könyvből.

A helyes száj- és fogápolás fontosságának tudatosítása, a helyes technika elsajátítása.

A Fognyűvő manócska című mese feldolgozása.

Plakátkészítés: A fog barátai és ellenségei.

2. Napirend, heti rend

Beszélgetés a rendszeresség és a rend jelentőségéről.

Az életritmusok felfedeztetése.

A megfelelő alvás – ébrenlét arány egészségünkre való hatásának tudatosítása.

A munka és pihenés váltakozása, a helyes arány jelentősége.

A helyes napirend kialakítása, iskolai betartatása.

A Süni iskolába megy című mese feldolgozása.

Különböző programokhoz napirend készítése.

3. *Téma: Mozgás*

A rendszeres mozgás szükségességének, egészségünkre való hatásának tudatosítása.
A különböző sportágak megismertetése, azok fejlesztő hatásának tudatosítása.
A mozgás különféle lehetőségeinek megismertetése, alkalmazása.
Naponta legalább egy óra mozgás, lehetőleg a szabad levegőn.
Különböző mozgásos szabadtéri játékok tanítása, játszása.
Ismerkedés a sporteszközökkel, gyakorlatok végzése kézi szerekkel.
Feladatok, gyakorlatok végrehajtása sportszereken.
Gyorsaságfejlesztő feladatok végzése.
Kitartást növelő feladatok, gyakorlatok végzése.
Egyensúlyozó képességet fejlesztő gyakorlatok végzése.
Mozgáskoordinációs, irányváltoztató feladatok végzése.
Napközis sportvetélkedők rendezése.

4. *Téma: Öltözködés*

Beszélgetés az időjárásnak megfelelő, célszerű öltözködésről, a réteges öltözködés egészségvédő szerepéről.
Különböző ruhadarabok megismerése, évszakokhoz rendelése.
Játékos feladatok megoldása: egy-egy programra, eseményre mit vegyünk fel.
Az öltöztető babák évszakoknak megfelelő, többféle felöltöztetése.
A napközis programok váltakozásakor a megfelelő öltözködés alkalmazása.
Téli időben váltócipő használata.

5. *Téma: Táplálkozás*

Hasznos, egészséges, a gyermekek fejlődésében fontos, nélkülözhetetlen élelmiszerek megismertetése, fogyasztása.
Kevésbé egészséges, kevésbé tápláló élelmiszerek megismerése, fogyasztásának mérséklése, elkerülése.
Beszélgetés az élelmiszerüzletek csábító kínálatáról, a csábításnak való ellenállás szükségességéről.
A rendszeres, nyugodt étkezés egészségre való hatásának, az ételek megfelelő megrágása fontosságának tudatosítása.
Zelk Zoltán Erdei mulatság című művének feldolgozása.
Az ehető és nem ehető dolgok közötti különbségtételre való képesség elsajátíttatása.
Séta a piacra, a zöldségek, gyümölcsök megismerése, vásárlás.
Saláta készítése az ebédlőben, a szülők megvendégelése.

6. *Téma: Egészségőrzés*

A betegségek elkerülésére, megelőzésére vonatkozó ismeretek átadása.
Az előforduló betegségek esetén való orvosi kezelés lehetőségeinek, szükségességének tudatosítása.
Janikovszky Éva A doktor néni látogatása című írásának feldolgozása.
A gyógyszeresedés szigorú szabályainak betartása, a szabályok megszegéséből fakadó egészségkárosító hatások, veszélyek tudatosítása.
Látogatás az ifjúsági rendelőintézetbe.
A testi épség, az érzékszervek védelmével kapcsolatos ismeretek bővítése.

A különböző érzékszervek működésének vizsgálata, szenzibilitást növelő látási, hallási, ízlelési, szaglási, tapintási feladatok végzése.

A fertőző betegségek megelőzési lehetőségei. Vizsgálatok a biológiai laboratórium-ban.

Az ismeretlen folyadékok, anyagok elfogyasztásának mérgezési lehetőségeinek tudatosítása.

Beszélgetés a különböző balesetek forrásairól, az elkerülés lehetőségeiről.

Az iskolai balesetvédelmi szabályok betartatása.

Annak tudatosítása, hogy vannak olyan szokások, káros szenvedélyek, amelyek különösen veszélyesek az egészségünkre.

Beszélgetés a gyerekek által ismert káros szenvedélyekről, annak elkerüléséről, az ismeretek további bővítése.

A lelki egészségre vonatkozó alapvető ismeretek átadása.

Mentálhigiénés foglalkozások tartása.

7. Téma: Család

A rokoni kapcsolatokkal, családtagokkal kapcsolatos fogalmak elsajátíttatása, bővítése.

A szülők, nagyszülők, gyerekek családban betöltött szerepének tudatosítása.

Szeretet, megbecsülés a családban, az egymásra figyelés fontossága.

Munkamegosztás, annak szükségessége a családban.

A családi ünnepek, összejövetelek jelentőségének tudatosítása.

A családi tervezés, a családi tervek készítésének szükségessége.

A szülők munkájának megismerése.

Különböző, a családi életben előforduló helyzetek, események szituációs játékokban való kipróbálása, megélése.

Beszélgetés a családi gazdálkodásról, annak szükségességéről. A szükséges és nélkülözhető, a hasznos és haszontalan dolgok vásárlása közötti különbségtétel.

Társasjáték: Gazdálkodj okosan!

Élménybeszámolók a családi kirándulásokról, ünnepekről, különböző eseményekről, az élmények rajzos technikával való megörökítése.

Mozgásterápia a tanulási nehézség oldására

A tanulás életünk végéig tartó folyamat. A gyerekek többsége szívesen tanul, de vannak köztük olyanok is, akiknek ez nem okoz örömet. Ennek oka, hogy a tanulási képességfejlődés során a gyermek valamely fokon megreked, és nem tudja sikeresen megoldani, végrehajtani a kapott feladatot.

Például a dyscalculias (számolási nehézséggel küzdő) gyermeknek még nem alakult ki a szám és mennyiségfogalma, a matematikai gondolkodási műveletei nem megfelelőek. A következőkben azt mutatjuk be, hogyan segíthet a napközis nevelő különböző mozgássorok beépítésével a tanulási nehézségek leküzdésében, a tanulás megszerettetésében.

A torna megtervezése:

Felmérés. Játékos feladatsorral azoknak az agyi működési területeknek a megismerése, ahová a megfelelő ingerek nem jutnak el.

A torna feladatainak összeállítása. A cél, hogy a lezárt „zsilipek” megnyíljanak. Először az agy kéregalatti részeinek a fejlesztése történik, ezután következik a kéreg feletti rész.

Egy-egy feladatsor egy-egy hónapos időszakot ölel fel, egy adott hónapon belül mindennap ugyanazt a mozgássort hajtják végre a gyerekek. A következő hónapban új mozgássor következik, nincs visszatérés, ismétlés.

A torna megszervezése:

Naponta 15-20 perc. Lehet akár ezzel is indítani a napközis délutánt.

Fejlesztendő területek:

1. Mélyreflexek
2. Térérzékelés
3. Egyensúlyérzék
4. Mellúszás
5. Kúszás
6. Mászás
7. Járások
8. Érzékszervi működések
9. Finommozgások
10. Testséma
11. Járás lábujjhegyen
12. Szentorna
13. Szökdelés talajon.

Az 1. hónap feladatsora:

1. fej emelés háton és hason fekvésben 20 – 20×
2. hanyattfekvésben a kezek bébi tartásban, csípőforgatás– 20×, a fej a sarok felé fordul
3. gurulás kb.40m
4. hanyattfekvésben a karok – lábak terpesztése – zárása 20×
5. hanyattfekvésben az azonos oldali kéz – láb emelése 20 -20×
6. hanyattfekvésben az ellentétes oldali kéz – láb emelése 20 – 20×
7. járás lábujjhegyen, vonalon 40m
8. szemtorna le - föl, balra - jobbra
9. váll felhúzása párosan 20× majd jobb 20× bal 20×
10. ”ninja” 2 perc
11. szökdelés helyben, szorosan zárt lábakkal 40×.

A 2. hónap feladatsora:

1. a fej biccentése előre 20× és hátra 20×
2. csípőforgatás talpra húzott lábakkal 20×, a fej a sarok felé fordul
3. popsin forgás 2p
4. mellúszás hanyattfekvésben 20×
5. ”tigris”- hanyattfekvésben azonos oldali kéz – láb felhúzva, oldalt elfektetve, a fej a fent lévő kéz felé fordul, tartáscsere 20×
6. négykézláb állásban az ellentétes oldali kéz – láb emelése, a térdek párhuzamosak, az ellentétes oldali kéz – láb egyszerre ér talajt 40×
7. járás lábujjhegyen, vonalon, a domináns tenyéren tálcával, pohárral, 40m
8. szemtorna
9. vállkörzés hátra párosan 20×, majd jobb váll 20× és bal váll 20×

10. "ninja" 2p
11. szökdelés szorosan zárt lábakkal, folyamatosan, 40m.

A 3. hónap feladatsora:

1. fej hajlítás jobbra – balra 20 – 20×
2. csípőforgatás hasra húzott térdekkkel 20× , a fej a sarok felé fordul
3. álló helyzetben forgás saját tengely körül 2p (jobbra befejezéssel)
4. mellúszás hason fekvésben 20×
5. "tigris" hason fekvésben 20×
6. mászás 40m – a térdek párhuzamosak, az ellentétes kéz – láb egyszerre ér talajt
7. járás lábujjhegyen, vonalon, a fejen könyvvel vagy babzsákkal, 40m
8. szemtorna
9. spirálkörzés hátra 5×
10. "ninja" a domináns fülbe 2p
11. szökdelés cikkcakkban szorosan zárt lábakkal 40m.

A 4. hónap feladatsora:

1. fejfordítás jobbra – balra 20×
2. csípőforgatás hasonfekvésben 20×, a fej a sarok felé fordul
3. kutyaforgás 2p (jobbra)
4. mellúszás hasonfekvésben 20×
5. kúszás 40m
6. mászás, közben a szem a lecsapott kézre néz 40m
7. spirálkörzés előre 5×
8. szemtorna
9. járás vonalon, lábujjhegyen hátrafelé 40m
10. "ninja" a domináns fül 2p
11. szökdelés akadályok között irányváltoztatással.

Az 5. hónap feladatsora:

1. fejkörzés jobbra – balra 20 – 20×
2. csípőforgatás hasonfekvésben, behajlított lábbal 20×
3. háton forgás 2p (jobbra befejezéssel)
4. hanyattfekvésben a karok–lábak függőleges tartása, a karok–lábak terpesztése - zárása 20×
5. kúszás 40m
6. mászás, közben a fej erőteljesen a lecsapott kéz felé fordul 40m
7. járás vonalon, külső talp élen 40m
8. szemtorna
9. spirálkörzés könyökből, kifelé – befelé 5 – 5×
10. "ninja" a domináns fül 2p
11. szökdelés közben átugrás akadályok felett 40m.

A 6. hónap feladatsora:

1. tájékozódás a szobában becsukott szemmel
2. hanyattfekvésben karok – lábak függőleges tartása, körzés a négy végtaggal egyszerre 20×
3. mászás fejforgatással 40m

4. hanyattfekvésben ellentétes térd – könyök összeérintése 20 -20×
5. járás guggolásban 20m
6. járás vonalon, sarkon 40m
7. szemtorna
8. spirálkörzés csuklóból kifelé – befelé 5 – 5×
9. kézfogócska
10. papagáj játék, egyre bővülő szósorok után mondása
11. labda fogócska szökdelve.

A 7. hónap feladatsora:

1. lépcsőn járás felfelé becsukott szemmel, kapaszkodva
2. álló helyzetben ugrás terpeszbe, a karok oldalsó középtartásba lendülnek 20×
3. mászás fejforgatással 40m
4. hanyattfekvésben a karok-lábak függőleges tartásban, az azonos oldali kéz-láb leengedése a talaj felé 20-20×
5. piros x-re (jel) nézve ellentétes térd megütése 20×
6. nyusziugrás 40m
7. szemtorna
8. spirálkörzés az ujjakkal egyenként 5-5×
9. összetapsolás mondókák ütemére
10. visszhang játék madárnyelven, szavakból csak a magánhangzók ismétlése, pl.: virág, i-á
11. tárgyak átugrása nekifutásból.

A 8. hónap feladatsora:

1. lépcsőn járás becsukott szemmel kapaszkodás nélkül
2. álló helyzetben a karok magastartásban, ugrás terpeszállásba karlendítéssel oldalsó közép-tartásba 20×
3. hanyattfekvésben a karok-lábak függőleges tartásban, körzés az azonos oldali kézzel-lábbal egyszerre 20-20×
4. mászás hátrafelé 40m
5. fekvő nyolcasok rajzolása a levegőben jobbra, felfelé kezdve 20×, balra20×, összekulcsolt kezekkel 20×
6. indiánszökdelés 40m (az ellentétes kar-láb lendítésével)
7. piros x-re (jel) nézés közben ellentétes boka megütése 20×
8. dobolás az ujjakkal egyenként, letámasztott tenyérrel 20×
9. arc-kéz koordinációs játék – csináld, amit én csinálok
10. fejezd be a megkezdett szót – játék, pl.:LA... pát, kat, kás
11. szökdelés jobb lábon 40m.

A torna hatására megváltozhat a gyermek magatartása. A kezdeti időszakban előfordulhat, hogy a mozgás szempontjából újra éli életének egy korábbi szakaszát, és kisgyerekesen fog viselkedni. Ilyenkor egyszerű módon el kell magyarázni, mi történik vele. Körülbelül a harmadik hónap után már érzékelhető a fejlődés.

Csoportközi foglalkozás – Luca napi évfolyam szintű vetélkedő

Évente néhány alkalommal vetélkedőt szervezünk a napközis csoportok között. A gyerekek szívesen versengenek, szeretik megmutatni különböző képességeiket. Mivel a tanulók magas létszáma miatt évfolyamonként 4 illetve 3 napközis csoportunk van, a vetélkedőket is évfolyamonként rendezzük. Most a legutóbbi vetélkedő forgatókönyvét ismertetjük.

Előzetes tevékenységek:

Vetélkedőre való felhívás készítése, a tanulók vetélkedőre való felkészülési feladatainak ismertetése, a felhívás csoportokhoz való eljuttatása.

A vetélkedő anyagának, forgatókönyvének elkészítése.

Pontozólap készítése.

A zsűri felkérése, meghívása.

A feladatlapok elkészítése.

A kellékek beszerzése.

Oklevelek készítése.

A vetélkedő előtti szervezés:

A terem átrendezése, a padoknak a napközis csoportok versengő csapatainak való elrendezése.

Teremdíszítés, a tábla képének elkészítése.

A kellékek előkészítése.

A zsűri fogadása.

A vetélkedő menete az 1. osztályosok napközis csoportjainak:

Köszöntés, a zsűri bemutatása.

1. feladat:

Minél félelmetesebb boszorka rajzolása. (Csapatonként 1 gyerek.)

Értékelés az 5. feladat után, a szereshető pontszám 4-3-2-1.

2. feladat:

Luca napon a népszokás szerint a jókívánásokot mondó „kotyoló” fiúkra kukoricát szórtak. Az összekevert magokat a csapatoknak szét kell válogatni.

A zsűri értékelése: az elkészülés sorrendjében 4-3-2-1 pont.

3. feladat:

Színező feladat. A kép megfelelő színekkel, minél szebben való kitöltése.

(Csapatonként 1 gyerek.)

Értékelés a 6. feladat után, a szereshető pontszám 4-3-2-1.

4. feladat:

A tanulók Luca napi szokásokról való ismereteit mérő feladatlap kitöltése. A kiadott lapokon a helyes válasz számának bekarikázása a tanító szóban feltett kérdései alapján.

A zsűri értékelése: a helyes válaszok megtalálása alapján 10-0 pont.

5. feladat:
Kombinációs játék. Darabokra vágott Luca napi kép összerakása, rajzlapra való felragasztása.
A zsűri értékelése: a kép elkészítésének gyorsasága, a helyes megoldás és a ragasztás minősége szerint 4-3-2-1 pont.
6. feladat:
A boszorkányok különös dolgokra képesek, még a falon is átlátnak. A gyerekek „boszorkányos” képességének bebizonyítása. Bekötött szemmel tárgyak felismerése.
A zsűri értékelése: a felismert tárgyak számának megfelelően 4-3-2-1 pont.
7. feladat:
A lányok papírra fiúneveket írtak, azt gombócokba tették, és kifőzték. Így jósolták meg, ki lesz a jövődöbelijük. Kislabda – gombócadogató verseny.
A zsűri értékelése: a fürgeség alapján 4-3-2-1 pont.

Az összevont értékelés elkészítése. Az oklevelekre a helyezések felírása.
Ez alatt az idő alatt a gyerekek megnézik a csapatok által készített rajzokat, színezőket.

A zsűri eredményhirdetése, gratulációk, oklevelek kiosztása.
Minden versenyzőnek Luca naptár a jutalma.
A vetélkedő bezárása.

A vetélkedő menete a 2. osztályosok napközis csoportjainak:

Táblakép: Köszöntő szöveg
Pontozó táblázat
Luca napi képek.

A zsűritagok és a csapatok köszöntése.

1. feladat:
A csapatok bemutatkozása, névválasztás.
A zsűri értékelése: az alkalomhoz illő, találó nevekért maximum 4 pont.
A csapatnevek felkerülnek a pontozó táblára.
2. feladat:
Kiegészítések. Hiányos vers és dalszöveg kiegészítése a hiányzó szavakkal.
Ellenőrzés: a teljes szöveg bemutatása.
A zsűri értékelése: a megfelelő szavak száma alapján 4-3-2-1 pont.
A pontszámok felkerülnek a táblára.
3. feladat:
Luca napi TOTO. A tanulóknak a nevelő állításairól (13) el kell dönteniük, hogy azok igazak, vagy hamisak, és a választ, (I vagy H) fel kell írniuk az előzőleg kiosztott feladatlapra. A +1 találat: Luca napjához kötődő szöveg írása.
Ellenőrzés: A helyes megoldások közös megbeszélése.
A zsűri értékelése: a találatok függvényében 4-3-2-1 pont.
Az eredmény felvezetése a pontozó táblára.

4. feladat:
Képkirakó. Képdarabok egészszé rendezése.
Ellenőrzés: a zsűrinek való bemutatás.
Értékelés: a sikeres, pontos kirakásért maximum 4 pont.
A pontok felírása a táblára.
5. feladat:
Titkosírás megfejtése. A csapatok feladatlapot kapnak, amelyre egy mondat titkosírással van felírva. A kód mellékelve van. Egy jel egy betűt jelöl. A gyerekeknek a mondatot le kell írni a kijelölt helyre.
Ellenőrzés: a megfejtés közös megbeszélése, a zsűrinek való bemutatása.
Értékelés: a megfejtett betűk száma alapján 4-3-2-1 pont.
Az eredmény feljegyzése.
6. feladat:
Karácsonyi üdvözlőlappal készítése. A feladat, hogy nevelő által biztosított anyagokból a csapatok minél ötletesebb, szebb képet készítsenek.
Ellenőrzés: A képek bemutatása.
A zsűri értékelése: az elérhető pontszám maximum 4 pont.
- Záró értékelés: a pontszámok összeadása.
Az oklevelek kitöltése.
Amíg a zsűri dolgozik, a gyerekek karácsonyi muzsikát hallgatnak.
Ezután következik az eredményhirdetés, a gratuláció, és az oklevelek kiosztása.
Minden csapat kis jutalomcsomagot kap.

A vetélkedő menete a 3. osztályosok napközis csoportjainak:

1. feladat:
Luca napján tiltva volt az asszonyoknak a munka. Ha mégis dolgoztak, Luca megbüntette őket.
Keresztrejtvény megoldása. A rejtvény egy-egy sorát a tanító által feltett találós kérdésekre adott válaszok adják. A megfejtés a fő sor betűinek az összeolvasásával kapott szó.
Ellenőrzés: minden csoport egy másikét ellenőrzi.
Értékelés: a helyes megfejtések szerint 4-3-2-1 pont.
Az elért pontszám felírása a táblán lévő értékelő táblázatba.
2. feladat:
Luca napján búzát ültettek, amely karácsonyra kizöldült. Ebből következtek a következő évi termésre. A rajzon elszórva búzaszemek vannak, azokon szavak szerepelnek. Ezeket kell összekötni úgy, hogy értelmes mondatok legyenek belőlük.
Ellenőrzés: a csoportok felolvassák a mondatokat.
Értékelés: a helyes mondatok szerint 4-3-2-1 pont.
Az elért pontszám táblázatba való felvezetése.

3. feladat:

A baromfik a rossz időben hálásak a gazdasszonynak a kiszórt finom magvakért. A feladat, hogy a tyúkocskák, (gyerekek) a csőrükkel, (két hurkapálca) felcsipegessék a finom magvakat (dió, mogyoró, mandula, mazsola).

Értékelés: az elkészülés sorrendjében 4-3-2-1 pont.

Az eredmény felírása a táblára.

4. feladat:

Luca napján kezdték el, és karácsonyig készítették a lucaszéket. Kilencféle fából faragták, szöveget nem volt szabad beleverni. Aki karácsonykor az éjféli misén erre felállt, meglátta, ki a boszorkány. A feladatlpra rajzolt fahasábokon elferdített közmondások szerepelnek. Ezeket kell megfaragni, átalakítani úgy, hogy azok helyesek legyenek.

Ellenőrzés: a közmondások felolvasása.

Értékelés: a helyes megfejtések száma szerint 4-3-2-1 pont.

A pontszám táblára való felírása.

5. feladat:

Ha meglátta valaki az éjféli misén a boszorkányt, gyorsan el kellett futnia, mert az azonnal a nyomába eredt. Védekezni ez ellen úgy lehetett, hogy a menekülő mákot szórt el maga mögött, amit a boszorkánynak fel kellett szednie. Így egérutat tudott nyerni. A feladat, hogy a gyerekek összeszedjék, és zsinagra fűzzék a lyukas száraztészta darabokat.

Ellenőrzés: a fűzések bemutatása.

Értékelés: a láncok hossza szerint 4-3-2-1 pont.

A pontszám beírása a táblázatba.

Záró értékelés: a csapatok pontszámainak közös összeadása.

Eredményhirdetés, gratulációk.

Minden versenyző Luca napi gombócot, csoki golyót kap jutalmul.

A vetélkedő bezárása.

A vetélkedő menete a 4. osztályosok napközis csoportjainak:

Táblakép: Czeglédy Gabriella Luca napja című verse

Képek, rajzok a Luca napi népszokásokról.

Hangulatkeltés: Lucázás, kotyolás. Hangkazetta meghallgatása.

1. feladat:

Minél több Luca napi népszokás írása a kiadott lapokra.

Értékelés: minden jó megoldásért 3 pont.

A pontszámok felvezetése a pontozó táblára.

2. feladat:

Válogató játék. Az összekeveredett magok (búza, kukorica, bab) fajtánkénti szétválogatása.

Értékelés: az elkészülés sorrendjében 10, 8, 6 pont.

A pontszámok feljegyzése.

3. feladat:
Gyakorlati feladat. Luca búza ültetése cserepekbe.
Értékelés: a helyes ültetési mód függvényében maximum 10 pont.
Az elért eredmény pontozó táblára való felírása.
4. feladat:
Keresztrejtvény megoldása. A megfejtés: LUCASZÉK.
Értékelés: a helyesen kitöltött sorok, és a fő sor megfejtése szerint 10, 8, 6 pont.
A pontszámok felvezetése a táblázatba.
5. feladat:
Kombinációs feladat. Összekevert szavakból értelmes mondat kirakása, a megfejtett szóolás leírása: Lassan készül, mint a lucaszéke.
Értékelés: a helyes rendezés és leírás alapján 10, 8, 6 pont.
A pontszámok feljegyzése.
6. feladat:
Rajzolás egyénileg. A Luca napi szokások közül a legkedvesebb kiválasztása, lerajzolása.
A kész munkák bemutatása.
Értékelés: az elérhető pontszám csapatonként 10 pont.
A pontszámok felírása a táblázatba.
- A pontszámok összesítése, eredményhirdetés, gratulációk.
A csapatok minden tagja Luca napi pogácsát és szaloncukrot kap jutalmul.
A vetélkedő bezárása.

Az előzőekben ismertetett programok bármely általános iskola napközis csoportjában megvalósíthatók, variálhatók, továbbfejleszthetők.
Nem kívánnak nagy anyagi ráfordítást.
Szívesen ajánljuk az érdeklődő kollégáknak.